
Selectiebesluit archeologie Walstro 3 Castricum

Inleiding

Initiatiefnemer Stichting SIG is van plan om op de locatie van het bestaande woonzorgcentrum De Weid aan de Walstro 3 in Castricum 12 appartementen en 23 zorgstudio's te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing van het woonzorgcentrum gesloopt. Het geldende bestemmingsplan laat de gewenste ontwikkeling niet toe. Zodoende wordt een planologische procedure doorlopen om de geplande nieuwbouw mogelijk te maken.

Ten behoeve van de omgevingsvergunning heeft ARCADIS een risicoanalyse archeologie uitgevoerd in het plangebied. Dit rapport gaf inzicht in de archeologische situatie van het gebied, in relatie met de te verwachten verstoringen als gevolg van de bouw. Er werd een middelhoge verwachting geconstateerd voor archeologische sporen na ca. 100 na Chr.

Voor het opstellen van het gemeentelijke verwachtings- en beleidskaart is een bureauonderzoek voor de gehele gemeente uitgevoerd. De opzet en diepgang van het gemeentelijk onderzoek bleken ruim voldoende voor dit plangebied, zodat er geen extra bureauonderzoek is uitgevoerd. Vervolgens kon er direct tot een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen worden overgegaan. Zodoende heeft VUHbs in december 2012 een Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd.

De resultaten van het archeologisch onderzoek zijn getoetst aan het gemeentelijk beleid en er is voldaan aan de uitgangspunten van het gemeentelijk archeologie beleid.

Archeologische waarden in het plangebied

Uit het booronderzoek bleek dat binnen het plangebied nog middeleeuwse landbouw sporen kunnen worden verwacht vanaf 110 cm onder maaiveld. De bodem is tot minimaal 110 cm beneden het maaiveld verstoord. Daarnaast staat binnen het plangebied relatief veel bebouwing. Hierdoor zullen eventueel aanwezige archeologische resten zijn verstoord. Bij de bouw van het geplande woon/zorgcentrum zal de bodem tot circa 140 cm onder maaiveld worden afgegraven en/of geroerd.

In de bodem van het plangebied zijn in alle 6 de boringen afzettingen aangetroffen die wijzen op een ligging in de binnendelta van het Oer-IJ estuarium. Verder zijn er in drie boringen mogelijk vegetatieniveaus aangetroffen. In één boring (B6) is mogelijk een archeologische indicator aangetroffen in de vorm van fosfaatvlekken.

De middelhoge verwachting voor de periode vanaf ca. 100 na Chr. tot de middeleeuwen die geponeerd is in de risico-inventarisatie van Arcadis, kan bijgesteld tot een lage verwachting. Echter, de middelhoge verwachting voor de periode Middeleeuwen - Nieuwe Tijd blijft volgens Arcadis gehandhaafd.

Advies archeologisch uitvoerder

Als de fundering, inclusief een marge van 30 cm, niet dieper reikt dan 1 meter -maaiveld, dan is archeologisch vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Mocht de fundering toch dieper komen te liggen dan 1 meter - maaiveld dan is vervolgonderzoek noodzakelijk in de vorm van een proefsleuf.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Castricum heeft in 2011 archeologiebeleid vastgesteld. Het archeologiebeleid bestaat uit een beleidsnota en een beleidskaart voor de gemeente Castricum. Volgens de gemeentelijke beleidskaart archeologie valt het plangebied in beleidscategorie 4. Hiervoor bestaat een ontheffingscriterium van 500 m² en verstoring dieper dan 40 cm. De geplande nieuwbouw beslaat bij benadering 1200 m². De fundering, liggend op de palen, gaat dieper dan 40 cm. Zodoende is er archeologisch inventariserend onderzoek uitgevoerd in de vorm van een risico-analyse en booronderzoek.

Inzake het selectiebesluit is het volgende opgenomen in de Nota archeologiebeleid gemeente Castricum: *'Bij ruimtelijke ontwikkelingen en bodemingrepen in dergelijke gebieden moet door middel van archeologisch verkennende boringen worden vastgesteld of er sprake is van behoudenswaardige archeologische resten of intacte bodemprofielen'* (blz 84).

Voor de invulling van de beleidsruimte maakt de gemeente een afweging tussen de archeologisch inhoudelijke aspecten en andere maatschappelijke belangen en opgaven (normaal ruimtegebruik, ruimtelijke ontwikkeling, regeldruk). Castricum streeft naar archeologisch kansrijke situaties. Onder kansrijk wordt verstaan: daar waar kan worden gemotiveerd dat door archeologisch onderzoek kenniswinst kan worden geboekt. Het archeologie beleid van de gemeente voorziet hiermee in ruimtelijke maatregelen naar rato van het verstorend effect op het bodemarchief, in combinatie met verwachte kenniswinst. Dit voorkomt dat ruimtelijke plannen onnodig met archeologisch onderzoek worden belast.

Toetsingskader

De gemeente heeft een selectiebesluit genomen over de archeologische waarden in het plangebied Walstro 3 Castricum. Het toetsingskader is de Monumentenwet 1988/Wet op de archeologische monumentenzorg en het gemeentelijke archeologiebeleid.

Hieronder is de besluitvorming stapsgewijs weergegeven.

- 1- Inventarisatie: Er is aan de wettelijke inventarisatieplicht voldaan met het uitvoeren van de stappen zoals voorgeschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Met het bureauonderzoek dat gedaan is tbv het gemeentelijk beleid is samen met de risicoscan en het uitgevoerde booronderzoek voldoende informatie beschikbaar om een selectiebesluit te nemen. Daarnaast is een koppeling gemaakt tussen de archeologie en de (haalbaarheid van) bouwplannen. Het door de gemeente te nemen selectiebesluit garandeert een verantwoorde manier van omgang met de archeologische waarde van het plangebied naar rato van het verstorend effect op het bodemarchief, in combinatie met verwachte kenniswinst.
- 2- Selectie op behoudenswaardigheid: De gemeente beslist dat de archeologische resten zoals aangetroffen, tijdens de inventarisatie niet van gemeentelijke waarde zijn. Dit, omdat het hier geen sporen van bewoning betreft en omdat het maar zeer de vraag is of deze wel aanwezig al dan niet verstoord zijn. Het plangebied wordt voor wat betreft de archeologie vrijgegeven voor ontwikkeling. Wel blijft een meldingsplicht van toepassing voor toevalsvondsten.
- 3- Maatregelen: Het plangebied is vrijgegeven voor ontwikkeling, zonder verdere voorwaarden.

Selectiebesluit

De gemeente Castricum heeft in haar rol als bevoegde overheid besloten dat het plangebied is vrijgegeven voor ontwikkeling. Dat betekent dat de dubbelbestemming archeologie in het nieuwe bestemmingsplan verwijderd kan worden.